

OKULLARDA DESTEK EĞİTİM ODASI AÇMA KILAVUZU

Gölbaşı
Rehberlik ve
Araştırma Merkezi

Ankara Gölbaşı Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Hazırlayanlar:

Elif ÇORUHLU
Gülhan ERSOY
Mediha YÜKSEK

ISBN:

978-975-11-3829-3

Tasarım

Aren Tanıtım Hizmetleri Tic.Ltd. Şti.

Dr. Mediha Eldem Sok. 38/15
Kızılay / ANKARA Tel: 0 312 430 70 81
www.arentanitim.com.tr
info@arentanitim.com.tr

Baskı

HER HAKKI SAKLIDIR

PARA KARŞILIĞI SATILAMAZ

İÇİNDEKİLER

A- ÖNSÖZ.....	1
B- OKULLARDA DESTEK EĞİTİM HİZMETİ NERELEDE VERİLİR?.....	3
C- OKULLARDA NEDEN DESTEK EĞİTİM VERMELİYİZ? YARARLARI NELERDİR?.....	6
D- OKULLARDA DESTEK EĞİTİM ODASI AÇILMASI İŞLEM BASAMAKLARI.....	7
E- OKULLARDAKİ DESTEK EĞİTİM HİZMETİNDE YER ALMASI GEREKEN KURUM VE KİŞİLER.....	9
E-1. Genel Organizasyon Şeması.....	9
E-2. İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinin Sorumlulukları.....	11
E-3. Rehberlik ve Araştırma Merkezinin Sorumlulukları.....	12
E-4. Okul yönetiminin Sorumlulukları.....	13
E-5. Öğretmenlerin Sorumlulukları.....	14
F- ANKARA GÖLBAŞI İLÇESİNDE OKULLARDA YÜRÜTÜLEN DESTEK EĞİTİM ÇALIŞMALARINDAN İYİ ÖRNEKLER.....	19
G- EKLER.....	28
H- KAYNAKÇA.....	43

ÖNSÖZ

Kaynaştırma eğitimi; özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitimlerini sürdürmeleri esasına dayanır.

Okullarda sunulacak destek eğitim hizmetleri öğrencinin kaynaştırma uygulamalarına katılımını ve başarısını arttırıcı hizmetlerdir.

Kaynaştırma uygulaması yapan okullarda en etkili destek eğitim hizmeti “destek eğitim odasıdır”. Destek eğitim odası uygulamasında öğrenci performans düzeyine göre bazı derslerde sınıf ortamında kalır. Gereksinim duyduğu belirlenen derslerde ise destek eğitim odasında ya da sınıf içinde eğitim alır. Sınıf içinde sunulan eğitimde öğrenci, ders öğretmeni ile birlikte çalışan özel eğitim öğretmeni veya yardımcı öğretmenden destek alır.

Okul BEP geliştirme birimi tarafından destek eğitimden yararlanacak özel gereksinimli öğrenciler belirlendikten sonra, destek eğitim odası açılması iş ve işlemlerinde zorluklar yaşanmaktadır. “Destek eğitim odası nasıl açılacak? Hangi adımlar takip edilecek? Destek eğitim hizmeti kimin tarafından verilecek? Nasıl ücretlendirilecek?” gibi soruların cevaplanması gerekmektedir. Bu kılavuz ile ilçemiz uygulamalarından yola çıkarak, destek eğitim odası açacak okullara rehberlik etmek amaçlanmıştır.

Destek eğitim odalarının yaygınlaştırılmasında emeği geçen ilçemiz yöneticilerine, okul müdürlerine, rehber öğretmenlere ve kurumumuz personeline teşekkür ederiz.

Yazarlar

Gölbaşı Rehberlik ve Araştırma Merkezi

ANKARA - 2014

B-OKULLARDA DESTEK EĞİTİM HİZMETİ NERELERDE VERİLİR?

- **Destek eğitim odasında:** Kaynaştırma öğrencilerine, ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmeti verilmesi için düzenlenmiş sınıflardır. Birebir eğitim yapılabileceği gibi, gerektiğinde eğitim performansı bakımından aynı seviyede olan öğrencilerle küçük grup eğitimi yapılabilir.
- **Kaynaştırma öğrencisinin eğitim ihtiyacına göre belirlenen ortamlarda:** Çalışılacak beceri alanına göre belirlenen ortamlardır. Örneğin servis yapma becerisi için mutfak veya yemekhane ortamının kullanılmasıdır. Birebir eğitim yapılabileceği gibi, gerektiğinde eğitim performansı bakımından aynı seviyede olan öğrencilerle grup eğitimi yapılabilir. Ancak etkin olan bire bir eğitimidir.
- **Uyarlanmış ortamlarda:** Kaynaştırma öğrencilerinin ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmeti verilmesi için uyarlanmış ortamlardır. Örneğin; okul kütüphanesinin bir bölümünün destek eğitim hizmetinde kullanılması uyarlanmış ortamdır. Bu ortamlarda birebir eğitim yapılabileceği gibi, gerektiğinde eğitim performansı bakımından aynı seviyede olan öğrencilerle grup eğitimi yapılabilir.
- **Sınıf ortamında:** Kaynaştırma öğrencisinin grup içinde birebir çalışmasının Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) geliştirme biriminin görüş ve önerileri doğrultusunda belirlenen derslerde, destek eğitim öğretmeninin ders öğretmeni ile birlikte sınıf ortamına katılması ve kaynaştırma öğrencisinin eğitim öğretimini destekleyici çalışmalar yapmasıdır.
- **Atölye ve laboratuvar ortamında:** BEP geliştirme biriminin görüş ve önerileri doğrultusunda, kaynaştırma öğrencisinin atölye ve laboratuvar ortamında, grup içinde destek eğitim öğretmeniyle birebir çalışması ve destek eğitim öğretmenince kaynaştırma öğrencisinin eğitim öğretimini destekleyici çalışmalar yapılmasıdır.

**Destek eğitim odası çalışmasında beceri öğretiminde
mutfağın kullanılması**

Ayrı bir derslikte destek eğitim hizmeti sunulması

Ortamın uyarlanıp kullanılması

Sınıf ortamının kullanılması

C- OKULLARDA NEDEN DESTEK EĞİTİM VERMELİYİZ? YARARLARI NELERDİR?

Kaynaştırma öğrencilerine nicelik ve nitelik yönünden gereken zaman öğretmen tarafından ayrılır ve bunun sonucunda öğrenci merkezli hazırlanan BEP'lerin işlevi ve başarı oranı artar.

- Öğrencilerin akademik eğitiminde ve mesleki beceri öğretiminde, grup eğitimi ihtiyaçları yanı sıra, bireysel eğitim ihtiyaçları da karşılanır.
- Destek eğitimi ile sınıf ortamında, öğretmenin kaynaştırma öğrencisi üzerindeki etkisi artar ve davranış problemleri azalır.
- Kaynaştırma öğrencileri başarıyı tadar.
- Akademik ve mesleki beceriler açısından, kaynaştırma öğrencisiyle akranları arasındaki fark en aza indirgenir.
- Ders başarısı artan ve değer verildiğini anlayan öğrencilerin benlik algısı yükselir, özgüvenleri artar.
- Destek eğitim veren öğretmenler, farklı öğretim yöntemleri öğrenerek eğitim öğretim sürecinde kullanabilirler.
- Kaynaştırma öğrencisi ile ilgili sorumluluğu paylaşılan sınıf/ders öğretmenin, endişesi azalır.
- Başarılı bir destek eğitim hizmetinde öğretmenin mesleki doyumu artar.
- Destek eğitim hizmetindeki başarı, kaynaştırma öğrencileri ile ilgili okul idaresine gelen sorunları azaltır.
- Destek eğitim hizmetinden yararlanan kaynaştırma öğrencisinin, sınıf içindeki kabulü ve akranları ile etkileşimi artar.

D- OKULLARDA DESTEK EĞİTİM ODASI AÇILMASI İŞLEM BASAMAKLARI

Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarında, destek eğitim odası açılması gerekmektedir. Bu amaçla yapılması gereken işlemler 'Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği' ve '2008-60 No'lu Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulamaları Genelgesi' dikkate alınarak aşağıda sıralanmıştır.

1. Kaynaştırma öğrencisi bulunan okullarda BEP geliştirme birimi oluşturulur. BEP geliştirme biriminde müdür veya müdür yardımcısı başkanlığında, bir rehber öğretmen, kaynaştırma öğrencisinin sınıf öğretmeni, ilgili alan öğretmenleri, öğrenci velisi, öğrenci yer alır.
2. Okul Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonunda (RHYK) destek eğitim odası açılması için karar alınır. (Ek-1)
3. Okul müdürlüğü, alınan RHYK kararı ilgi tutularak İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile destek eğitim odası açma onayı almak üzere yazışma yapar (Ek-2).
4. Destek eğitim odası, İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulunun önerisi doğrultusunda İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından açılır (Ek 3-a;Ek 3-b).
5. Okulda uygun bir bölüm destek eğitim odası olarak belirlenir (bkz. Destek Eğitim Hizmeti Nerelerde Verilir?). Destek eğitim için ayrılan mekânların fiziki şartlarının (ısı, ışık, genişlik, sağlığa uygunluk, vb.) eğitime uygun ve kolay ulaşılabilir olmasına dikkat edilmelidir. Eğitim ve öğretim açısından elverişsiz ortamlarda destek eğitim odası düzenlemesi yapılmamalıdır.
6. Destek eğitim odasında yürütülecek eğitim hizmetlerinin planlanması okul yönetimince yapılır. Destek eğitimi odası resmi olarak açıldıktan sonra bu saatlerde görevlendirilecek öğretmenler belirlenir (Ek-4).
7. Okul BEP geliştirme birimince, destek eğitim odasında eğitim alacak öğrencinin hangi derslerden veya becerilerden yararlanacağı ve haftada kaç ders saati ders alacağı tespit edilir, öneri olarak okul RHYK'ya sunulur (Ek-5). Öneriler görüşülerek okul RHYK'ca karara bağlanır (Ek-6).
8. Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde planlanır.
9. Kaynaştırma öğrencilerinin yararlanacağı saatler belirlenir. Öğrencinin destek eğitim odasından yararlanacağı saatler; haftalık ders saatleri içerisinde yer alır. Planlama; Teknoloji ve Tasarım, Müzik, Beden Eğitimi, Rehberlik ve Sosyal Etkinlikler vb. dersleri dışında yapılır (Ek-7).
10. Öğretmenler ve haftalık verecekleri ders saatlerini belirtir tablo eklenerek, ek ders ücret onayı (Ek-8) İl/ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınır. Destek eğitim odası açma onayının bir örneği ve haftalık ders programı da eklenir.
11. Öğrencinin destek eğitim odasından yararlanacağı saatler; sınıf öğretmeni, destek eğitimi verecek öğretmen ve veliye yazılı olarak bildirilir (Ek-9).
12. Destek eğitim odası programı işleyişi okul yönetimince izlenir, kontrol edilir (Ek-10) (Ek11).
13. Destek eğitim odasında yapılacak çalışmalar ile ilgili planlama her eğitim öğretim yılı başında yapılır. Eğitim öğretim yılı içerisinde de destek eğitim odasından kaynaştırma öğrencilerinin yararlanmasına karar verilebilir.

14. Destek eğitim odasında birebir eğitim verilmektedir, bazı durumlarda öğrenci sayısı iki, en fazla altı öğrencidir.
15. Destek eğitim odalarında Türkçe ve Matematik derslerinin yanı sıra öğrencinin ihtiyaç duyduğu alanlarda ve becerilerde BEP hazırlanarak uygulanabilir.
16. Hazırlanan BEP sınıf öğretmeni ile destek eğitim odası öğretmenin işbirliği içinde uygulanır.
17. Öğrenci kendi sınıfında BEP'ine göre değerlendirilir.
18. Destek eğitim odasında eğitim alan kaynaştırma öğrencilerinden, yeterli seviyeye ulaşanlar Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne gönderilir ve kaynaştırma eğitiminden çıkartılırlar.

E-OKULLARDAKİ DESTEK EĞİTİM HİZMETİNDE YER ALMASI GEREKEN KURUM VE KİŞİLER

Destek eğitimi hizmetinin okullarda sunulmasında aşağıdaki şemada yer alan kurum ve kişiler rol oynar. Bir okulda destek eğitim hizmeti sunulabilmesi için, destek eğitim odası açılış işlemlerinin yapılması gerekir. Burada 'destek eğitim odası' ifadesi destek eğitim hizmetini belirtmektedir.

E-1. GENEL ORGANİZASYON ŞEMASI

Bu bölümde sorumluluklar altında belirtilenler, kurum ve kişilerin mevzuatta yer alan görevlerinin yanı sıra, mevcut uygulamalardan da yola çıkılarak destek eğitim hizmetinin gerektirdiği sorumluluklardır.

İçeriği “Okullarda Destek Eğitim” olan toplantılar destek eğitim hizmetlerinin yaygınlaşması için önemlidir.

E-2. İL/İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ'NİN SORUMLULUKLARI

- Kaynaştırma öğrencisinin yerleştirme kararını vermek, Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'nu kurmak
- İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu (ÖEHK) önerisi doğrultusunda Destek Eğitim Odası açılış onayı vermek
- Destek Eğitim Odası açılış onayı verilen okulun hazırladığı, ders ücreti onayını vermek
- Destek Eğitim Odası açılış onayı verilen okulun hazırladığı ders programı onayını vermek
- RAM'ın düzenlediği, müdür, rehber öğretmenlere yönelik her eğitim öğretim yılı başında farkındalık toplantılarına katılmak
- Destek eğitimde görev yapabilecek öğretmen havuzu oluşturmak
- Öğretmenlerin özel eğitime yönelik hizmetiçi eğitim (HİE) ihtiyaçlarını belirlemek ve HİE açmak

E-3. REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZLERİNİN SORUMLULUKLARI

1. Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunca kaynaştırma kararı almak
2. Kaynaştırmaya yerleştirilen öğrencilerin izleme çalışmasını yapmak
3. Destek eğitim hizmeti çalışmalarını izlemek üzere okul ziyaretleri gerçekleştirmek
4. Eğitim öğretim yılı başında okullarda destek eğitim hizmeti ile ilgili müdür ve rehber öğretmenlere yönelik farkındalık, iyi örnekler toplantıları düzenlemek
5. Destek eğitim odası açılması ve ücret uygulaması ile ilgili okullara, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne müşavirlik etmek

E-4. OKUL YÖNETİMİNİN SORUMLULUKLARI

- BEP birimini ve Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu oluşturmak ve destek eğitime ihtiyacı olan öğrencileri belirlemek
- Destek eğitim odası için gerekli başvuru evraklarını hazırlamak
- Destek eğitim hizmeti sunulması belirlenen alanlarda uyarlama yapmak, fiziksel mekanı ayarlamak
- Öğretmenler arasında koordineyi sağlayıcı toplantılar düzenlemek
- Destek eğitim hizmetleri konusunda veli bilgilendirmesi yapmak
- Kaynaştırma öğrencisinin yararlandığı sağlık ve eğitim kuruluşlarıyla işbirliği yapmak
- Destek eğitim hizmetleri için gerekli materyal desteği sağlamak
- Destek eğitim odası çalışmalarını izleme, denetleme çalışmalarını planlamak. Okulda destek eğitim hizmeti çalışmalarını baştan sona takip etmek

E-5. OKUL ÖĞRETMENLERİNİN SORUMLULUKLARI

REHBER ÖĞRETMENİN SORUMLULUKLARI

- Öğretmene, okul yönetimine ve veliye destek eğitim hizmetleri çalışmalarında rehberlik etmek. Okulda destek eğitim hizmeti çalışmalarını baştan sona takip etmek.
- Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciyi, eğitsel tanılama ve değerlendirme için gerekli RAM'a/hastaneye yönlendirmek
- BEP geliştirme birimi ve RHYK toplantılarına katılmak
- Kaynaştırma öğrencisinin yararlandığı sağlık ve eğitim kuruluşlarıyla işbirliği yapmak
- BEP hazırlama çalışmalarında performans alımı, amaç belirleme, yöntem-tek-nik ve değerlendirme konularında öğretmenlere danışmanlık yapmak
- Destek eğitim hizmetleri çalışmaları, 'Destek Eğitim Odası Haftalık Ders Programı' ve 'Destek Eğitim Hizmetleri Faaliyet Düzenleme Formu' hazırlamada okul yönetimine, sınıf/şube rehber öğretmenine danışmanlık ve işbirliği yapmak.

SINIF/ŞUBE REHBER ÖĞRETMENİNİN SORUMLULUKLARI

- Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciyi eğitsel tanılama ve değerlendirme için okul yönetimiyle ve rehberlik servisine yönlendirmek
- BEP hazırlamak (Şube rehber öğretmeni kendi dersi için hazırlar)
- Kaynaştırma öğrencisinin yararlandığı sağlık ve eğitim kuruluşlarıyla işbirliği yapmak
- Aileyi destek eğitim hizmetleri hakkında bilgilendirmek
- Öğrencisine sunulan destek eğitim hizmetleri çalışmalarında, 'Destek Eğitim Odası Haftalık Ders Programı, Destek Eğitim Odası Faaliyet Düzenleme Formu hazırlamada okul yönetimi ve okul rehberlik servisi ile işbirliği yapmak'
- Öğrencisine sunulan destek eğitim hizmetleri çalışmalarında okul yönetimi ve okul rehberlik servisi işbirliği yapmak
- Haftalık destek eğitim ders programı hazırlanmasında okul yönetimine yardımcı olmak
- Ders öğretmenleri ile destek eğitim öğretmenleri arasında koordinasyonu sağlamak
- Öğrencinin gelişimini takip ederek genel değerlendirme yapmak

ATÖLYE VE LABORATUVAR ÖĞRETMENİNİN SORUMLULUKLARI

- Öğrenciyi değerlendirme kriterlerini belirlemek ve öğrencinin performansını değerlendirmek
- BEP hazırlamak
- Eğitim materyali hazırlamak
- Diğer ders öğretmenleriyle işbirliği yapmak
- Destek eğitim öğretmeniyle işbirliği yapmak
- Yeni uygulamalar konusunda bilgi edinmek HİE katılmak
- Kaynaştırma öğrencisinin yararlandığı sağlık ve eğitim kuruluşlarıyla işbirliği yapmak

DERS ÖĞRETMENİNİN SORUMLULUKLARI

- Öğrenciyi değerlendirme kriterlerini belirlemek ve öğrencinin performansını değerlendirmek
- BEP hazırlamak
- Eğitim materyali hazırlamak
- Diğer ders öğretmenleriyle işbirliği yapmak
- Destek eğitim öğretmeniyle işbirliği yapmak
- Kaynaştırma öğrencisinin yararlandığı sağlık ve eğitim kuruluşlarıyla işbirliği yapmak
- Yeni uygulamalar konusunda bilgi edinmek HİE katılmak

DESTEK EĞİTİM ÖĞRETMENİNİN SORUMLULUKLARI

- Öğrenciyi değerlendirme kriterlerini belirlemek ve öğrencinin performansını değerlendirmek
- BEP doğrultusunda eğitim-öğretim yapmak
- Diğer ders, atölye ve laboratuvar öğretmenleriyle işbirliği içinde çalışmak
- Ara ve genel değerlendirmelerde aynı dersin öğretmeniyle işbirliğine gitmek
- Gerekğinde destek eğitim için ek ders materyali geliştirmek
- Kaynaştırma öğrencisinin yararlandığı sağlık ve eğitim kuruluşlarıyla işbirliği yapmak
- Yeni uygulamalar konusunda bilgi edinmek HİE katılmak

**Destek
eğitim odası
uygulamasında
uzmanlararası
işbirliği**

Destek eğitim odası uygulamalarına yönelik iyi örnek paylaşımları destek eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması için önemlidir.

F- ANKARA GÖLBAŞI İLÇESİ'NDE DESTEK EĞİTİM HİZMETLERİNDE ÖRNEK ÇALIŞMALAR SERGİLEMİŞ OKULLAR

Gölbaşı İlçesinde destek eğitim odası çalışmaları resmi olarak 2011-2012 eğitim-öğretim yılında başlamış olup aynı yıl 19 okulda destek eğitim odası açılmış; 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ise, daha önce açılmış olanlarla birlikte destek eğitim odası açan okul sayısı 21 olmuştur, ancak 16'sı aktif olarak çalışmalarına devam etmiştir. 2013-2014 yılında destek eğitim odası açan ve aktif olarak çalışmalarına devam eden okul sayısı 24 olmuştur.

Okullarda aktif olarak hizmet veren destek eğitim odası örnek çalışmaları, okulların alfabetik sırasına göre aşağıda yer almaktadır.

ADEM-BİLHAN UYSAL İLKOKULU/ORTAOKULU

Destek eğitim odası çalışmalarında zihin engelli kaynaştırma öğrencilerinin, akademik alanda akranları ile arasındaki fark azaltılmaya çalışılmıştır.

AYŞE ÖZBAĞI İLKOKULU/ORTAOKULU

2011-2012 eğitim-öğretim yılında başlayan destek eğitim odası çalışmaları 2013-2014 eğitim-öğretim yılında da sürmektedir. Öğrencilerin akademik derslerinde ilerlemeleri yanı sıra davranışlarında da olumlu yönde değişimler gözlenmiştir. Destek eğitim odası çalışmalarıyla öğrencilerle birebir ilgilenme imkânı olmuş, öğrencilerin öğrenme hızlarında artış gözlenmiştir. Kendilerine öğrenmeleri için yeterli zaman tanınan, uygun bir ortam hazırlanan ve seviyelerine uygun öğretim yöntem ve materyalleri kullanılan öğrencilerde olumlu davranışlar gözlenmiş; öğretmenleriyle daha iyi iletişim kurmuş ve kendilerini daha mutlu hissettikleri görülmüştür.

BALBUDAK İLKOKULU/ORTAOKULU

2011-2012 eğitim öğretim yılında başlayan destek eğitim odası çalışmaları her yıl devamlılık göstermiştir. 2013-2014 eğitim-öğretim yılında da ortaokulda 26 öğrenciye akademik eğitim yanı sıra beceri eğitimi; ilkokulda 10 öğrenciye akademik eğitim alanlarında destek eğitim odası hizmeti sunulmuştur.

Uygulamaya yönelik bağımsız bir destek eğitim odası hazırlanmış ve bununla birlikte yine okul kütüphanesi ve atölye destek eğitim odası çalışmaları için kullanılmıştır. Okulda Afganistan'dan gelen Türkçe bilmeyen bir öğrenciye yönelik olarak da destek eğitim odası çalışması yürütülmüştür.

GÖLBAŞI İLKOKULU

Okuldaki destek eğitim odası çalışmaları 2013-2014 eğitim-öğretim yılında da devam etmiştir. Bu çalışmalarda destek eğitim verilen ortam olarak öğretmenler odası ve sınıf ortamı kullanılmıştır.

KARAALİ YATILI BÖLGE İLKÖĞRETİM OKULU (YİBO)

2010-2011 eğitim-öğretim yılında Karaali YİBO'da destek eğitim odası çalışmaları bir öğretmenin gönüllü çalışmasıyla başlamıştır. 2010-2011 eğitim-öğretim yılında başlayan destek eğitim odası çalışmaları 2013-2014 eğitim-öğretim yılına kadar onay alınarak devam etmiştir.

Dersin gerektirdiği materyaller öğretmenler tarafından hazırlanıp, kullanılmıştır.

Uygulanan destek eğitim odası çalışmalarında, okulun diğer bölümleri de kullanılmıştır.

OYACA ŞEHİT KOMANDO ONBAŞI MÜKREMİN BAŞARAN İLKOKULU/ORTAOKULU

2011-2012 eğitim-öğretim yılında başlayan destek eğitim odası çalışmaları 2013-2014 eğitim öğretim yılında da devam etmiştir. Söz konusu çalışmalarda akademik derslerin yanı sıra davranış eğitimi, kişisel bakım becerisi, ilkyardım becerisi, mesleki beceri (ayakkabı boyama, boncuk işleme, bulaşık yıkama, yemek servisi yapma), sosyal beceri (alışveriş yapma) becerilerinin de öğretilmesine yer verilmiştir.

Yukarıdaki çalışmada yer alan öğrencinin sınıf içi problem davranışları yap-boz yapmayı sevmesinden yola çıkılarak, destek eğitimde bireysel ve sınıf içi destek eğitim hizmeti sunulmuş, öğrencinin problem davranışı ortadan kaldırılmıştır.

Yukarıdaki fotoğrafta öğrenciyi mesleğe hazırlayıcı becerilerden mutfak becerilerinden bulaşık yıkama becerisi ve takı yapma becerisi öğretimi görülmektedir

DR. AHMET FİLİZ GÖĞÜŞ İLKOKULU/ORTAOKULU

Okulda destek eğitim odası çalışmalarında öğretmenler, temel okuma-yazma ve matematik derslerinin yanı sıra, öğrenci için gerekli görülen diğer akademik derslerde de destek eğitim sunmuşlardır. Söz konusu destek eğitim odası çalışmalarıyla öğrencilerde büyük ve hızlı ilerlemeler görülmüştür.

GÖLBAŞI ENDÜSTRİ MESLEK ve TEKNİK LİSESİ

2012 Aralık ayında aldığı onay ile destek eğitim odası çalışmalarına başlayan okul, bu uygulamanın yer aldığı meslek lisesi olarak ayrı bir öneme sahiptir. Gerek okul yönetimi ve rehberlik servisi, gerekse özverili öğretmenlerin işe dönük yaklaşımları ile destek eğitim odası uygulamaları başarıya ulaşmıştır. Elde edilecek uygulama sonuçlarının diğer meslek liselerine de örnek olacağı düşünülmektedir.

ANKARA GÖLBAŞI İLÇESİNDE DESTEK EĞİTİM ODASI UYGULAMASI YÜRÜTEN DİĞER OKULLAR

- BAYRAK ORTAOKULU
- CEMİL YILDIRIM ORTAOKULU
- ENVER BEKTAŞ İLKOKULU
- GÖKÇEHÖYÜK İLKOKULU/ORTAOKULU
- GÜNDÜZALP İLKOKULU
- İNCEK TEK İLKOKULU/ORTAOKULU
- İNÖNÜ ORTAOKULU
- MELEK İPEK ORTAOKULU
- SEVGİ ÇİÇEĞİ İLKOKULU/ORTAOKULU
- ŞAHİN SEVİN İLKOKULU/ORTAOKULU
- ŞEHİT BÜLENT GÖÇER İLKOKULU/ORTAOKULU
- İMAM HATİP ORTAOKULU
- ERDEM BEYAZIT ANADOLU LİSESİ
- DR. ŞERAFETTİN TOMBULOĞLU ANADOLU LİSESİ
- GÖLBAŞI TİCARET MESLEK LİSESİ
- GÖLBAŞI KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSESİ
- ŞHT. S.K. AND. İMAM HATİP LİSESİ

G-EKLER

OKUL 1. BEP VE RHYK TOPLANTI ÖRNEĞİ (DESTEK EĞİTİM ODASI AÇILMASI İÇİN)	EK-1
YAZIŞMA ÖRNEĞİ	EK-2
İL/İLÇE ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ KURUL KARAR ÖRNEĞİ	EK-3 a
VALİLİK/KAYMAKAMLIK OLURU ÖRNEĞİ	EK-3 b
ÖĞRETMEN GÖREV ALMA İSTEĞİ DİLEKÇESİ	EK-4
BEP TOPLANTI ÖRNEĞİ(ÖĞRENCİLERİN İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK)	EK-5
RHYK TOPLANTI ÖRNEĞİ(ÖĞRENCİLERİN İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK)	EK-6
HAFTALIK DERS PROGRAMI	EK-7
EK DERS ÜCRET ONAYI İÇİN ÖĞRETMEN GÖREVLENDİRME	EK-8
ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ-VELİ DESTEK EĞT. PROGRAMI BİLGİLENDİRMESİ	EK-9
DESTEK EĞİTİM ODASI İZLEME ÇİZELGESİ	EK-10
DESTEK EĞİTİM HİZMETLERİ FAALİYET DÜZENLEME	EK-11
DESTEK EĞİTİM ODASI ÖĞRETMEN BİLGİLENDİRME NOTU	EK-12

EK-1**DESTEK EĞİTİM ODASI AÇILMASI İÇİN OKUL RHYK TOPLANTI ÖRNEĞİ**

..... Okulu

.....eğitim-öğretim yılı

Toplantı No:1

Toplantı tarihi: 25.11.2011

Toplantı Konusu: Destek eğitim odası açılması

1. Okul müdürü .....tarafından toplantı açılışı yapıldı. Okul müdürü, destek eğitim odası açılması için BEP geliştirme biriminin bulunduğu önerinin, kurul üyeleri tarafından görüşülüp karara bağlanması gerektiğini söyledi.
2. Okul müdürü e-okul sisteminde kayıtlı 5 kaynaştırma öğrencisi olduğunu söyledi. Söz alan okul rehber öğretmeni, sistemde kayıtlı 5 kaynaştırma öğrencisinden 3'nün zihinsel engelli diğer ikisinin dil ve konuşma güçlüğü çektiğini söyledi. BEP biriminin önerilerini kurul üyelerine aktardı. Öğrenciler hakkında görüşmeye geçildi.

2-A sınıfından Ayşe .(öğrencinin adı soyadı): Zihinsel engelli. Destek eğitim odası eğitimine ihtiyacı olduğu, özellikle okuma-yazma, hayat bilgisi ve temel matematik becerilerinden destek eğitim alabileceği belirtildi.

2-B sınıfından Ali: Öğrencinin, dil ve konuşma güçlüğünden kaynaklanan anlatımda zorluk çektiği, kendini ifade etmesi için destek eğitim alması,

6-A Hasan: Zihinsel engelli. Tüm akademik dersleri içeren alanlarda destek eğitim almasının yararlı olacağı, bunu yanı sıra öğrencinin BEP birimin önereceği alanlarda da beceri öğretimine yönelik destek eğitim alabileceği belirtildi.

KARAR: Yukarıdaki öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda okulda destek eğitim odası açılmasının gerekli olduğuna karar verildi.

EK-2**YAZIŞMA ÖRNEĞİ (üst yazı)****T.C.****.....VALİLİĞİ/KAYMAKAMLIĞI****.....OKUL MÜDÜRLÜĞÜ****SAYI:****KONU:**

..././2013

.....İL/İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi a).....Sayılı MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği

İlgi b) ..././2013 Tarih ve ... Sayılı okul Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu Kararı

İlgi (a) yönetmeliğin 28.maddesi ve ilgi (b) karar doğrultusunda okulumuzda kaynaştırma öğrencilerine yönelik destek eğitim odası açılması için,

Gereğini arz ederim.

İmza
Okul Müdürü

EK-1: Okul RHYK karar örneği

Ek-3-a

T.C.

.....VALİLİĞİ/KAYMAKAMLIĞI

.....İL/İLÇE Milli Eğitim Müdürlüğü

Karar Tarihi:

Karar Sayısı:

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ KURULU KARARI

Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu İl/İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü ..... başkanlığında toplandı.

İlçemize bağlı .....Okulu'nun .../.../..... tarih ve .... sayılı yazısında; kaynaştırma öğrencilerine yönelik Destek Eğitim Odası açılması talepleri değerlendirilerek adı geçen okulda Destek Eğitim Odası açılmasına oybirliği/oyçokluğuyla karar verilmiştir.

.....

Kurul Başkanı

İl/İlçe MEM Müdür Yardımcısı/Şube Müdürü

.....

Özel Eđit. Deđ. Kur. Břk.

.....

Özel Eğitim Okul/Kurum Müdürü

.....

Rehber Öğretmen

.....

Özel Eğitim Öğretmeni

Ek-3-b

T.C.
...../VALİLİĞİ/KAYMAKAMLIĞI
İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı:

...../...../.....

Konu:

VALİLİK/KAYMAKAMLIK MAKAMINA

.....

İlimiz/İlçemize bağlı ..... Okulu'nda öğrenim gören kaynaştırma öğrencilerine yönelik 'Destek Eğitim Odası' açılması müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

.....
İl/İlçe Milli Eğitim Müdürü

OLUR

...../...../.....

Vali/Kaymakam

EK-4**ÖĞRETMEN GÖREV ALMA İSTEĞİ DİLEKÇESİ***

.....OKULU MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Gölbaşı/ANKARA

İLGİ: a) 19.11.2012 tarih ve 116 sayılı yazınız(okul içi duyuru tarih ve sayısı)

b) Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği

İlgi (a) yazınızla, ilgi(b) yönetmelik esaslarına göre okulumuzda kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimine devam eden öğrencilerimize, “destek eğitim odası” uygulamaları kapsamında dersler ve bu uygulamalara katkı sunmak isteyen öğretmenlere de görev verileceği okulumuz öğretmenlerine duyurulmuştur. Söz konusu uygulamalarda aşağıdaki tabloda yer alan saatlerde görev almak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

.../.../201..

İmza

Ad-soyad

Branş:

Dersine girdiği şubeler:

Gün-Saat	1. SAAT	2. SAAT	3. SAAT	4. SAAT	5. SAAT	6. SAAT	7. SAAT
PAZARTESİ							
SALI							
ÇARŞAMBA							
PERŞEMBE							
CUMA							
Görev almak istediğiniz gün ve saate karşılık gelen bölümü (X) işaretleyiniz							

* Okul yönetimi tarafından öğretmenlere dağıtılır.

EK-5 ÖĞRENCİLERİN İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BEP TOPLANTI ÖRNEĞİ

..... İLKOKULU/ORTAOKULU

2012-2013 ÖĞRETİM YILI

BEP TOPLANTI TUTANAĞI

TOPLANTI NO: 2

TOPLANTI TARİHİ: 02.11.2012

GÜNDEM MADDELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Toplantı açılışı, okul müdür yardımcısı .... tarafından yapıldı.
2. Okul müdürü tarafından özel eğitim hizmetleri yönetmeliği okunarak, gerekli maddeler üzerinde açıklama yapıldı.
3. Kaynaştırma öğrencilerinin görüşülmesine geçildi, İlkokulda 2-A'dan Ayşe; 2_B den Ali'in ve ortaokuldan 6-A da Hasan'ın kaynaştırma öğrencisi olduğu belirtildi. Ayşe ve Hasan'da zihin engeli, Ali'de ise sadece dil ve konuşma güçlüğü tanısı olduğu aktarıldı.
4. Sınıf öğretmeni.....sınıfındaki zihin engelli kaynaştırma öğrencisi Ayşe'nin maksimum düzeyde(haftada 12 saat) destek eğitime ihtiyacı olduğunu, özellikle Ayşe'nin Matematik, Türkçe ve Hayat Bilgisi derslerinin yanı sıra özbakım becerileri alanında BEP doğrultusunda, destek eğitim alması gerektiğini söyledi. Sınıf Öğretmeni.... Ali'nin sadece konuşma alanında güçlük çektiğini, zihinsel alanda bir yetersizliği bulunmadığını söyledi. Öğrenci için minimum düzeyde konuşma eğitimine yönelik 1 saatlik destek eğitimin yeterli olacağını belirtti. 6-A şube rehber öğretmeni: Hasan'ın destek eğitim odası çalışmalarında İngilizce dersinden bireysel olarak desteklenmesinin öğrencinin başarı duygusunu yaşaması açısından da olumlu sonuç verebileceğini belirtti. Türkçe öğretmeni: Öğrenci için okunan kitapların anlama ve anlatma becerilerinin geliştirilmesi gerektiğini söyledi. Fen ve matematik öğretmenleri: öğrencinin ihtiyaçlarına yönelik hazırlanacak BEP'lerin haftada 2 saatlik derslerle destek eğitimde desteklenmesinin yararlı olabileceğini belirttiler. Okul rehber öğretmeni Hasan ve Ayşe için daha sonra tekrar belirlenecek beceri alanlarında da haftada 1 saat destek eğitime ihtiyacı olduğunu söyledi.

ÖNERİ-1: BEP Geliştirme Birimi, Ayşe'nin yapılacak program doğrultusunda haftada 8 saat tüm akademik dersler ve özbakım beceri alanlarında; Ali'nin haftada 1 saat nefes ve konuşma becerileri alanında; Hasan'ın haftada 10 saat tüm akademik derslerin yanı sıra mesleki beceri alanında destek eğitim almasını önermiştir.

ÖNERİ-2: Ayşe için okuma-yazma 3 saat, hayat bilgisi 2 saat, Matematik 2 saat, özbakım 1 saat alması

Ali için nefes egzersizleri haftada 1 saat alması

Hasan için mesleki beceri 1 saat, Türkçe 2 saat, Matematik, 2 saat, Fen bilgisi 1 saat,

İngilizce 1 saat, sosyal bilgiler 2 saat alması

ÖNERİ-3: Destek eğitim odası çalışmalarının sadece bir derslik ve oda kapsamlı alınmaması, eğitim için gerekli olan okulun tüm bölümlerinin kullanılabilmesi, öncelikli yerin de okul kütüphanesi olması

ÖNERİ-4. Öğretmenlerin dilekçeleri doğrultusunda Hayat Bilgisi ve sosyal bilgisi derslerinin Fatma öğretmen, Matematik derslerinin Zeynep öğretmen ve Gül öğretmen, Türkçe derslerinin Ahmet Öğretmen, Beceri öğretimlerinin Mustafa öğretmen, Okuma yazma ve nefes çalışmalarının Emine öğretmen tarafından verilmesi.

EK-6 ÖĞRENCİLERİN İHTİYAÇLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK RHYK TOPLANTI ÖRNEĞİ

..... İLKOKULU/ORTAOKULU

2012-2013 ÖĞRETİM YILI

...RHYK TOPLANTI TUTANAĞI

TOPLANTI NO: 1

TOPLANTI TARİHİ: 04.11.2012

GÜNDEM MADDELERİNİN GÖRÜŞÜLMESİ

1. Toplantı okul müdürü U.K. tarafından açıldı. Yoklamada yapıldı.
2. Okul müdürü toplantı amacının..... tarihinde okul BEP birimi tarafından destek eğitim odasından yararlanacak öğrencilerin ders ihtiyaçlarını görüşmek ve karara bağlamak olduğunu belirtti.
3. BEP birimin önerileri görüşüldü karara bağlandı, alınan kararlar aşağıdadır.

KARAR-1: Öğrencinin ihtiyacı ve performansı doğrultusunda dersler, beceri alanlarında ve saatlerinde değişiklik yapılabilmesi

KARAR-2: BEP geliştirme biriminin önerileri doğrultusunda destek eğitim hizmeti iş ve işlemlerinin yapılmasına karar verildi.

EK-7 DESTEK EĞİTİM ODASI HAFTALIK DERS PROGRAMI*

Günler Saatler	1. DERS	2. DERS	3. DERS	4. DERS	5. DERS	6. DERS	7. DERS
PAZARTESİ	**Ayşe – öğretmen (1) (2) Okuma-yazma (3)		Hasan-öğretmen Matematik	Ayşe-öğretmen Matematik		Hasan-öğretmen Fen Bilgisi	
SALI		Hasan-öğretmen İngilizce	Ali-öğretmen nefes	Ayşe- Emine öğretmen Okuma-yazma			Hasan-öğretmen Türkçe
ÇARŞAMBA	Ayşe-öğretmen Özbakım becerisi	Hasan-öğretmen Mesleki Beceri	Ayşe-öğretmen Hayat bilgisi	Hasan-öğretmen Türkçe			
PERŞEMBE		Ayşe- Emine öğretmen Okuma-yazma		Hasan-öğretmen Matematik			
CUMA	Ayşe-öğretmen Hayat bilgisi Hasan-öğretmen Fen bilgisi	Hasan-öğretmen Sosyal bilgiler	Hasan-öğretmen Sosyal bilgiler	Ayşe-öğretmen Matematik			

*Gelen dilekçeler doğrultusunda okul yönetimi, rehberlik servisi ve şube/sınıf rehber öğretmenini işbirliğinde hazırlanır.

** (1) Öğrencinin adı soyadı, (2) destek eğitim verecek öğretmenin adı soyadıdır. (3) ise destek eğitim verilecek dersi/ beceriyi ifade eder.

EK-8

.....İLKOKULU/ORTAOKULU
 DESTEK EĞİTİM ODASI ÖĞRETMEN GÖREVLENDİRMESİ*

ÖĞRETMENİN ADI-SOYADI	BRANŞI	DERS SAATİ
	İNGİLİZCE	2
	TEK.TASARIM	2
	SOSYAL BİL.	1
	FEN ve TEK.	1
	MATEMATİK	3
	TÜRKÇE	2
	SINIF ÖĞRT	5
	SINIF ÖĞRT	5

Destek eğitim odası çalışma programı 30.09.2013 tarihinde başlayacak olup, 30.05.2014 tarihinde sona erecektir.

26/09/2013

.....
Okul Müdürü

Uygun görüşle arz ederim

.../09/2013

.....
İl/İlçe Milli Eğitim Md.Yrd./Şube Müdürü

OLUR

.../10/2013

.....
İl/İlçe Milli Eğitim Müdürü

* Ek dersten sorumlu müdür yardımcısı tarafından hazırlanır.

EK-9**ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ-VELİ DESTEK EĞİTİM PROGRAMI BİLGİLENDİRMESİ***

SAYIN ÖĞRETMEN/VELİ

Öğrencinizin okulumuzda yararlanacağı haftalık destek eğitim odası programı aşağıda sunulmuştur. Belirtilen gün ve saatte çocuğunuzun/öğrencinizin destek eğitim odası çalışmasında bulunmasını sağlamanız konusunda gereğini rica ederim.

Okul Müdürü

Öğrenci adı soyadı

GÜNLER/SAATLER	1	2	3	4	5	6
ÇARŞAMBA	Öğretmen- ders adı					
PERŞEMBE		Öğretmen- ders adı		Öğretmen- ders adı		
CUMA	Öğretmen- ders adı					

* Okul yönetimi tarafından hazırlanır.

EK-10

DESTEK EĞİTİM ODASI
HAFTALIK DERS TAKİP ÇİZELGESİ *

Tarihi:

Ay:

ÇALIŞMA YAPAN ÖĞRETMEN	İMZA	ÇALIŞILAN ÖĞRENCİ	ÇALIŞILAN KONU	DERS SAATİ

* Destek eğitimi takipten sorumlu müdür yardımcısı tarafından hazırlanır

EK-11 DESTEK EĞİTİM HİZMETLERİ FAALİYET DÜZENLEME FORMU*

ÖĞRENCİNİN ADI SOYADI	SINIFI	DESTEK EĞİTİM ALACAĞI DERSLER	DERSLERE AİT HAFTALIK DESTEK EĞİTİM SAATI	DESTEK EĞİTİM ORTAMI	DERS VERECEK ÖĞRETMEN
Ayşe	2/A	MATEMATİK TÜRKÇE (OKUMA-YAZMA) KÜÇÜK KAS BECERİSİ HAYAT BİLGİSİ	2 SAAT 3 SAAT 1 SAAT 2 SAAT	DESTEK EĞT.ODASI KÜTÜPHANE RESİM ATÖLYESİ	Ali.....(4/a sınıf öğret) Gül.....(branş öğret) Ela ....(resim öğret)
Hasan	6/A	TÜRKÇE MATEMATİK SOSYAL BİLGİLER FEN BİLGİSİ İNGİLİZCE MESLEK BECERİSİ	3 2 2 1 1 1	ATÖLYE, MUTFAK VB. MARKET, KANTİN	.....tek.tas.öğrt .....sınıf öğret

*Okul yönetimi, rehberlik servisi ve sınıf/şube rehber öğretmeni işbirliğinde hazırlanır.

Ek-12 DESTEK EĞİTİM ÖĞRETMENİ İÇİN BİLGİLENDİRME NOTU

1. Destek eğitim hizmeti alacak öğrencinin destek eğitim ders programını, o öğrencinin sınıfında dersine giren branş öğretmeni hazırlar. Branş öğretmeni kendi dersinde öğrenci için hazırladığı BEP'in bir örneğini destek eğitimde kullanılmak üzere destek eğitim öğretmenine verir. Eğer destek eğitim farklı bir beceri alanında verilecekse öğrencinin BEP ini destek eğitim öğretmeni hazırlar.
2. Öğrencinin başarısının değerlendirilmesinde destek eğitim öğretmeni ve branş öğretmeni birlikte değerlendirmeye gider.
3. Destek eğitim öğretmeni, ders vereceği öğrenciyi ders başlamadan önce sınıfından kendisi gidip alır. Ders öğretmeni öğrenciyi destek eğitim odasına, destek eğitim öğretmeni gelmeden göndermeyecektir.
4. Destek eğitim veren öğretmenler, destek eğitim dersi verdikleri günün sonunda ders takip çizelgesini imzalar.
5. Eğer öğrenci okula gelmediyse, destek eğitim öğretmeni gelmeyen öğrenci yerine bir başka destek eğitim verdiği öğrenciyi uygunluk durumuna göre çağırabilir(öğrencinin haftalık destek eğitim ders saatinin %40 aşmaması koşuluna dikkat edilerek). Ancak ekstra çağırarak istediği öğrencinin aynı saatte başka bir öğretmenle destek eğitim dersi varsa veya müzik, resim, beden eğitimi dersindeyse öğrenci dersten alınamaz. Bu durumda öğretmen esas ders öğrencisi de gelmediği için imza atamaz.
6. Uygulanacak tüm çalışmalarda, planlamalarda ve yapılması gereken değişikliklerde özel gereksinimli öğrencinin yararı göz önünde bulundurulur.
7. İmza atılmayan dersler için öğretmen ek ders ücreti alamaz.

Not: Yukarıda yer alan bilgilendirmeler, yönetmelikler çerçevesinde destek eğitim sunacak öğretmene ve okul yönetimine yol göstermek amacıyla sunulmuştur. (*) lı maddelerde farklı uygulamalarla değişikliğe gidilebilir.

KAYNAKÇA

- Batu,S. (2000), “Kaynaştırma, Destek Hizmetler ve Kaynaştırmaya Hazırlık Etkinlikleri”, Özel Eğitim Dergisi, 2000, 2(4), 35-45
- Kırcalı-İftar, G.(1998), “Kaynaştırma ve Destek Eğitim Hizmetleri”, Kaynaştırma Uygulamaları, s.17-25, Eskiřehir, Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları
- Sucuođlu, B.(2006). “Etkili Kaynaştırma Uygulamaları” yeni ilköğretim programları ve öğretmen Yeterlilikleri Işığında, Ankara: Ekinoks Yayınları
- MEB, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, “Mesleki Eğitimde Bütünleřtirme Uygulamaları Kılavuzu” Ankara, 2013.

